

Nasze Zabrze

Nr indeksu: 328855 • ISSN 1232-1400 • Wydanie bezpłatne

ZABRZE
1922-2022

**WKRACZAMY W ROK
SETNYCH URODZIN
NASZEGO MIASTA**

Wkraczamy w rok setnych urodzin Zabrze

Z nadzieją i marzeniami wkraczamy w 2022 rok. Stawiamy sobie nowe cele zawodowe i osobiste. Podejmując ambitne wyzwania, będziemy pamiętać o naszym zabrzańskim rodowodzie, gdyż będzie to dla nas wszystkich wyjątkowy rok. Rok, w którym świętować będziemy stulecie nadania praw miejskich.

Znajwiększej wsi w Europie staliśmy się prężnie rozwijającym się miastem. Rozporządzenie z 1 października 1922 roku, otwierając nowy rozdział w dziejach miasta, w rzeczywistości dostosowało jego status do istniejącego już stanu urbanizacji. Tutaj bowiem koncentrował się wielki przemysł. Odkąd w 1790 roku odkryte zostały między Zaborzem a Pawłowem złoża węgla kamiennego, zapewniające rentowność eksploatacji, rozpoczęła się era industrializacji. Uruchamianiu kolejnych kopalń, linii kolejowych, fabryk, stalowni, walcowni, koksowni czy pieców martenowskich towarzyszyły tak imponujące przedsięwzięcia, jak stworzenie podziemnego szlaku wodnego o długości 14 kilometrów, łączącego Zabrze z Chorzowem. Jednocześnie w największej wsi Europy funkcjonowały m.in. szkoły, chóry, towarzystwa kulturalne i sportowe, szpital, straż pożarna i obywatelska, elektrownia, tramwaje, prasa lokalna.

Świętując stulecie nadania praw miejskich, musimy mieć świadomość historii, która kształtowała naszą tożsamość. Czerpiąc z szacunku dla wartości, śląskiego etosu pracy oraz poszanowania drugiego człowieka, rodziny i wspólnoty, tworzymy dziś nowoczesne miasto medycyny, nauki, kultury, sportu, innowacyjnej gospodarki i turystyki dziedzictwa przemysłowego. Miasto przyjazne dla mieszkańców, zapewniające dostęp do niezapomnianych wydarzeń kulturalnych i sportowych, atrakcyjne dla inwestorów, turystów, studentów.

W poczuciu odpowiedzialności za przyszłość koncentrujemy się na działaniach w takich obszarach, jak

pozyskiwanie funduszy na rozwój miasta. Dotychczas zrealizowaliśmy już kilkaset projektów, uzyskując 1,5 mld zł dofinansowania. Nadal będziemy aplikować o środki z Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych na projekty inwestycyjne, infrastrukturalne, ekologiczne i społeczne. Wciąż też będziemy poddawać finanse miasta badaniom niezależnych międzynarodowych agencji ratingowych, aby uzyskiwać diagnozy dotyczące perspektyw ekonomicznych Zabrze, które obecnie określane są jako stabilne. Dzięki temu rozwijać możemy budownictwo mieszkaniowe, inwestować w kolejne przestrzenie służące rekreacji, kontynuować program ratowania zabytków i nadawania im nowych funkcji w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym miasta.

Symbolem udanych rewitalizacji są m.in. obiekty na Zandce z Centrum Usług Społecznych, Kopalnia Guido, Sztolnia Królowa Luiza czy odrestaurowana wieża ciśnień przy ul. Zamoyckiego. Kolejne budynki mieszkalne, drogi, baseny, modernizacja szpitala, szkół, przedszkoli czy żłobków sprawi-

ły, że majątek gminy wzrósł z poziomu ok. 900 mln zł w 2006 roku do ok. 3,6 mld zł na koniec 2021 roku. Wizytówką zmian są również m.in. powstające centra przesiadkowe, Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia uruchomione przy współpracy z Politechniką Śląską i firmą Philips, inwestycje Śląskiego Centrum Chorób Serca i wiele innych.

Jakość życia mieszkańców determinuje też stan środowiska naturalnego. Stąd wśród priorytetów znajduje się ekologia. Na działania związane z poprawą jakości powietrza w ostatnich latach przeznacziliśmy ok. 300 mln zł. To nie tylko walka ze smogiem i wymiana źródeł ciepła, ale też zwiększanie powierzchni terenów zielonych oraz rekultywacja obszarów zdegradowanych. Ważne jest ponadto utrzymanie klimatu przyjaznego przedsiębiorczości. Przykład osiągniętych efektów daje zabrzańska część Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Po wyasygnowaniu z budżetu miasta 65 mln zł na uzbrojenie terenów i stworzeniu infrastruktury komunikacyjnej, nieruchomości nabyły tam 33 podmioty, które zainwestowały dotąd ok. 1 mld zł, tworząc ok. 1,5 tys. nowych miejsc pracy.

Dumni z dotychczasowego rozwoju miasta nadal konsekwentnie kontynuować będziemy działania wyznaczone „Strategią rozwoju – Zabrze 2030”. Wszystkim Mieszkańcom Zabrze i Przyjaciołom naszego miasta w tym jubileuszowym roku 100-lecia nadania praw miejskich składam życzenia wielu sukcesów i wszelkiej pomysłowości.

Małgorzata Mańka-Szulik
Prezydent Zabrze

W NUMERZE

Wkraczamy w rok setnych urodzin Zabrze	str. 3
Dalsze inwestycje pomimo pandemii	str. 4-5
Rozpoczęliśmy rok koncertowo	str. 6
Rusza budowa centrum przesiadkowego	str. 7
O tym pisaliśmy w 2021 roku	str. 8-31
Jeszcze łatwiej o dotację	str. 32
Bolesna rocznica	str. 33
Biblioteka to nie tylko książki	str. 35
Kalendarium pod znakiem dwójki	str. 36-37
Rozrywka	str. 38

► Grudniowa sesja Rady Miasta Fot. UM Zabrze

BUDŻET MIASTA NA 2022 ROK PRZYJĘTY

Dalsze inwestycje pomimo pandemii

Średnio co czwarta złotówka z budżetu Zabrze na 2022 rok przeznaczona zostanie na inwestycje. Tak wysoki poziom wydatków majątkowych udało się utrzymać pomimo ograniczeń i trudności związanych z pandemią. Przedstawiony przez prezydent Zabrze plan finansów został przyjęty podczas grudniowej sesji Rady Miasta.

Jestem przekonana, że tak skonstruowany budżet odpowiada na potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Dołożymy wszelkich starań, aby Zabrze nadal prężnie się rozwijało – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik. – Dziękuję tym radnym, którzy w poczuciu odpowiedzialności za nasze miasto zagłosowali za projektem budżetu. Dobrze życząc Zabrzu, chcę jego dalszego rozwoju. Już od 1 stycznia wspólnie przystąpimy do realizacji uchwalonego budżetu – dodaje.

Wysokość budżetu Zabrze na 2022 rok to ponad 1,1 mld zł. Aż 263 mln zł z tej kwoty, czyli więcej niż w 2010 r., przeznaczone zostaną na oczekiwane przez mieszkańców inwestycje. Wśród nich są m.in. budowa centrum przesiadkowego przy ul. Goethego, dalsze termomodernizacje szkół i przedszkoli, nowe trasy rowerowe oraz drogi, w tym prze-

dłużenie alei Korfantego czy też udostępnienie zwiedzającym odrestaurowanej wieży ciśnienia przy ul. Zamoyskiego.

Wydatki bieżące stanowią w 2022 r. 912 mln zł. – Podobnie jak w latach poprzednich największy udział w tej kwocie mają działania w sferze oświaty, szeroko rozumianej pomocy społecznej oraz rodziny – zwraca uwagę prezydent Małgorzata Mańka-Szulik. GOR

BUDŻET W LICZBACH

1,1 mld zł
to wartość budżetu
Zabrze w 2022 r.

263 mln zł
stanowią wydatki
na inwestycje

Pobierz gazetę w wersji elektronicznej

TE PROJEKTY BĘDĄ REALIZOWANE W 2022 ROKU

► Centrum przesiadkowe przy ul. Goethego Fot. UM Zabrze

► Przedłużenie alei Korfantego Fot. UM Zabrze

► Kolejne obiekty sportowe Fot. UM Zabrze

► Budowa sieci ciepłowniczej w Rokitnicy i Helence Fot. UM Zabrze

► Ostatni etap termomodernizacji Szpitala Miejskiego Fot. Igor Cieśliski

► Remont siedziby MGW przy ul. 3 Maja Fot. UM Zabrze

► Dokończenie rewitalizacji wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego Fot. UM Zabrze

► Termomodernizacja kolejnych szkół Fot. Kamil Rapior

► Hejnał Zabrze tradycyjnie już zabrzmiał w Nowy Rok Fot. UM Zabrze

WYJĄTKOWY MUZYCZNY WIECZÓR W TOWARZYSTWIE SOLISTÓW, TANCERZY I ZABRZAŃSKICH FILHARMONIKÓW

Rozpoczęliśmy rok koncertowo

Nie trzeba jechać do Wiednia, by koncertowo rozpocząć rok. Koncert Noworoczny na stałe wpisał się także w kalendarz zabrzańskich wydarzeń kulturalnych.

Pzed rokiem, ze względu na pandemię, Koncert Noworoczny odbył się bez udziału publiczności, a mieszkańcy mogli go zobaczyć na antenie Telewizji Zabrze. Tym razem znów mogliśmy się spotkać na widowni Domu Muzyki i Tańca, by podziwiać znakomitych solistów: Katarzynę Oleś-Blachę – sopran, Monikę Ledzion-Porczyńską – mezzosopran i Tomasza Kuka – tenora. W Wielkiej Gali Operetkowej nie mogło zabraknąć popisów tanecznych. Zadbali o nie: Dorota Rak, Kamila Borowska, Joanna Lichorowicz-Greś, Zofia Czechlewska, Sławomir Greś, Mateusz Ludwikowski, Adam Czechlewski, Bartłomiej Marszałek. Choreografię i kostiumy przygotowała Zofia Czechlewska. Kierownikiem muzycznym Koncertu Noworocznego był Sławomir Chrzanowski, który dyrygował Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Zabrzeńskiej.

– Tym koncertem weszliśmy w rok obchodów jubileuszu 100-lecia nadania Zabrze praw miejskich – podkreśla prezydent Zabrze Małgorzata Mańka-Szulik.
– W Nowy Rok z ratusza tradycyj-

nie odegrany został na cztery strony świata hejnał miasta, a w parafii św. Kamila odprawiona została msza święta w intencji Zabrze oraz wszystkich mieszkańców – dodaje.

GOR

► Taneczne popisy podczas Koncertu Noworocznego Fot. UM Zabrze

Rusza budowa centrum przesiadkowego

Do końca kwietnia 2023 r. ma być gotowe centrum przesiadkowe przy ul. Goethego w Zabrzu. W grudniu w ratuszu podpisana została umowa na budowę nowoczesnego obiektu, który usprawni poruszanie się po mieście, poprawi poziom bezpieczeństwa oraz wpłynie na redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Dzięki realizacji inwestycji poprawimy jakość komunikacji oraz przesiadania się na transport zbiorowy i rowerowy. Wzrośnie również liczba miejsc parkingowych. Inwestycja będzie służyła mieszkańcom Zabrza oraz podniesie poziom bezpieczeństwa. Istotnym efektem realizacji projektu będzie redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza – podkreśla prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik.

Dzięki realizacji projektu istniejący dworzec autobusowy przy ul. Goethego zostanie zastąpiony przez nowoczesny obiekt kubaturowy. Powstaną wielopoziomowy garaż oraz dwa ronda, które zapewnią połączenie kompleksu z istniejącym układem drogowym. Wartość inwestycji sięga prawie 55 mln zł. Jej realizacją zajmie się firma NDI z Sopotu, która na Śląsku działa od dziesięciu lat.

– Okres zimy utrudnia rozpoczęcie robót, ale czas na realizację projektu jest krótki. Dlatego zamierzamy niezwłocznie rozpocząć prace – deklaruje Małgorzata Winiarek-Gajewska, prezes firmy NDI. – W pierwszej kolejności musimy się zmierzyć z posadowieniem obiektu i wyeliminowaniem ewentualnych kolizji. Z naszych doświadczeń w pracy na Śląsku jest to zawsze największe wyzwanie. Gdy z tym się uporamy i wyjdziemy z ziemi, inwestycja powinna przebiegać już bez większych zakłóceń – dodaje.

Znakiem rozpoznawczym nowego centrum przesiadkowego

► Na dachu obiektu przy ul. Goethego ma powstać ogród Fot. UM Zabrze

ma być... ogród na dachu. – Z jednej strony to pomysł architekta, który wspaniale starał się wkomponować centrum w zabudowany teren. Z drugiej określony w przepisach wymóg zachowania tzw. powierzchni biologicznie czynnej przy tego typu inwestycjach – tłumaczy Tomasz Saternus, dyrektor Jednostki Gospodarki Nieruchomościami w Zabrzu. – Ogród ma umożliwić mieszkańcom odpocznik i podziwianie panoramy na-

szego pięknego miasta – dodaje. Zadowolenia z budowy centrum przesiadkowego nie kryją pasażerowie. – Nie trzeba będzie stać na dworze. Będzie się gdzie schować przed deszczem czy mrozem. Będzie się gdzie napić kawy, albo coś zjeść. Bardzo dobrze, że taki obiekt powstaje – mówią zgodnie osoby czekające na autobus.

Budowa kolejnego centrum przesiadkowego planowana jest w Rokitnicy. GOR

► Podpisanie umowy z wykonawcą w Sali Historycznej ratusza Fot. UM Zabrze

O TYM PISALIŚMY

Kolejne
domy przy
Żywieckiej

Podpisano umowę dotyczącą budowy trzech kolejnych bloków na osiedlu przy ul. Żywieckiej

Dofinansowanie
centrum
przesiadkowego

Zabrze pozyskało ponad 96 mln zł unijnego dofinansowania na budowę dwóch centrów przesiadkowych

Strefa dobrych inwestycji

Już ponad 30 inwestorów ulokowało swą działalność w zabrzańskiej części specjalnej strefy ekonomicznej

W STYCZNIU 2021

Nowe schronisko

Konsekwentnie realizujemy budowę nowego schroniska dla zwierząt

Podwójna operacja

Lekarze z Zabrza i Rudy Śląskiej wykonali jednocześnie cesarskie cięcie i usunięcie tętniaka aorty Fot. Michał Zembala

20 lat współpracy z Równem

Minęło 20 lat od podpisania umowy o partnerstwie Zabrze i Równego na Ukrainie

Inwestycje w botaniku

W Miejskim Ogrodzie Botanicznym powstanie nowoczesna szklarnia z zapleczem edukacyjnym Fot. MOB

O TYM PISALIŚMY

Hala gimnastyczna

Najnowocześniejsza w południowej Polsce hala gimnastyczna została otwarta przy Zespole Szkół Sportowych

Teatr po remoncie

Zakończył się kompleksowy remont siedziby Teatru Nowego

Nowy szef strażaków

Starszy brygadier Tomasz Bajerczak został komendantem miejskim Państwowej Straży Pożarnej w Zabrzu

Komendant z Zabrze

Inspektor Roman Rabsztyn został szefem śląskiej policji Fot. Śląska Policja

W LUTYM 2021

Rekordowy transport

Zabrzańska firma ZARYS zorganizowała największy w historii polskiej służby zdrowia transport jednorazowego sprzętu medycznego Fot. ZARYS

Stara gazownia zachwyca

W budynku dawnej gazowni przy ul. Stalmacha otwarte zostało Centrum Usług Społecznych

Najlepsi trenerzy i sportowcy

Jesús Jiménez z Górnika Zabrze i szkoleniowiec piłkarzy ręcznych Marcin Lijewski zwyciężyli w plebiscycie na najpopularniejszych sportowców Zabrze Fot. Górnik Zabrze, handballzabrze.pl

O TYM PISALIŚMY

Stawiają na rozwój

Poznaliśmy laureatów nagrody „Zabrzańska Atena”

Urodziny Janoscha

Uczciliśmy 90. urodziny najsynniejszego autora bajek na świecie i honorowego obywatela Zabrze

Przyjaciel Zabrze

Ukazało się nowe wydanie książki Tomasa Zubilewicza „Zabrze na każdą pogodę”

Kolejna Zielona Pracownia

W Szkole Podstawowej nr 37 otwarto Zieloną Pracownię „Laboratorium Młodego Odkrywcy”

Podsumowanie kadencji Rad Dzielnic

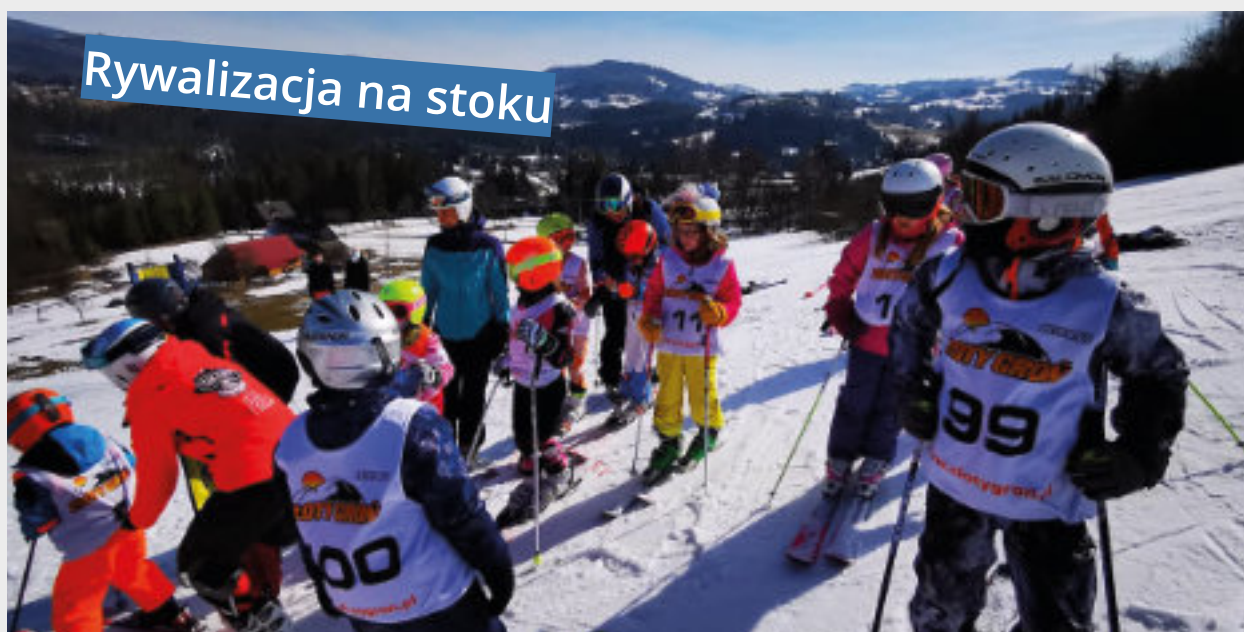
Zakończyła się 4-letnia kadencja zabrzańskich Rad Dzielnic

W MARCU 2021

Z sercem dla innych

Poznaliśmy laureatów konkursu „Profilaktyk Roku 2020”

Rywalizacja na stoku

Na stokach Złotego Gronia w Istebnej rywalizowali uczestnicy Pucharu Zabrza w Narciarstwie Zjazdowym

W stronę innowacji

Czwarte miejsce zajęły zabrzańskie wodociągi w Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Wodociągów i Kanalizacji

O TYM PISALIŚMY

Powstaną nowe mieszkania na Helence

Gminna spółka ZBM-TBS przygotowuje się do rozpoczęcia w dzielnicy Helenka kolejnej inwestycji mieszkaniowej w/z. ZBM-TBS

Szkolne e-prezentacje

Już po raz drugi do wirtualnej przestrzeni trafiły zabrzańskie targi edukacji

Nowoczesne boisko

Na osiedlu Młodego Górnika oddano do użytku zmodernizowane boisko piłkarskie

W hołdzie ofiarom

Uczciliśmy pamięć ofiar zbrodni katyńskiej i katastrofy smoleńskiej

W KWIETNIU 2021

Sparta wypiękniała

Gruntownie wyremontowany został budynek klubu sportowego Sparta w Mikulczycach

Laury dla biblioteki

Dwie cenne nagrody trafiły do Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Jerzego Fusieckiego w Zabrzu

Dalszy rozwój medycyny

List intencyjny w sprawie współpracy pomiędzy Zabrzem a Śląskim Uniwersytetem Medycznym podpisali prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i rektor prof. Tomasz Szczepański

O małych ojczyznach

W Miejskim Ośrodku Kultury odbyła się XII edycja „Mody na polski”

O TYM PISALIŚMY

Kolejne nowe mieszkania

Spółka ZBM-TBS rozpoczęła przy ul. Żeromskiego budowę nowoczesnego bloku z 35 mieszkaniami wiz. ZBM-TBS

Drogi w Grzybowicach

Ułatwiający dojazd do nowo budowanych osiedli drogi powstają w Grzybowicach

Rodziny świętują

„Rodzinny dom – bezpieczna przystań” to hasło XIV Metropolitalnego Święta Rodziny Fot. pixabay

Święto optymizmu

W Zabrzu funkcjonuje najwięcej w Polsce przedszkoli z certyfikatem „Optymistyczne Przedszkole”

Pomagają
od ćwierć wieku

Jubileusz 25-lecia obchodziło zabrzańskie koło
Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta

Rocznica
powstania

Obchodziliśmy setną rocznicę III powstania śląskiego

Wiosna w botaniku

W Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu rozpoczął się nowy sezon Fot. MOB

Noc
Muzeów

Atrakcje pod ziemią i na powierzchni czekały na gości Nocy Muzeów

O TYM PISALIŚMY

Na spacery
i przejażdżki

Na osiedlu Janek otwarta została Sportostrada

Pomysły na firmę

Poznaliśmy laureatów VIII edycji konkursu „Zabrzański Biznesplan”

Prezydent
z absolutorium

Radni przyjęli sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok oraz udzielili wotum zaufania i absolutorium prezydent Zabrza Małgorzacie Mańce-Szulik

Z myślą o rodzinach

W Zabrzu powstało Centrum Rozwoju Rodziny

Witajcie
wakacje

Zakończył się trudny i wymagający rok szkolny

W CZERWCU 2021

Miliony na badania

Prawie 4 mln zł unijnego dofinansowania otrzymał Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia w Zabrzu

Zagrały
orkiestry

Na ulicach zagościli uczestnicy Zabrzeńskiego Festiwalu Orkiestr Dętych im. Edwarda E. Czernego

Dla pionierów
medycyny

Zorganizowany z inicjatywy prof. Mariana Zembali koncert „Akademickie Zabrze – Akademicki Śląsk” był okazją do zaprezentowania potencjału naszego miasta w obszarze medycyny

Festiwal Kwiatów

W Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów

O TYM PISALIŚMY

Już po raz 21. wręczone zostały wyróżnienia im. św. Kamila

Zabrzańska oferta w dziedzinie turystyki industrialnej poszerzyła się o Strefę Carnall

Pożegnaliśmy Stanisława „Leona” Sętkowskiego, najsylniejszego kibica Górnika Zabrze. Fot. Jerzy Przybyś

Trwają termomodernizacje kolejnych szkół

W LIPCU 2021

Generałowie z Zabrze

Dwaj byli komendanci policji z Zabrze zostali awansowani na stopnie generalskie Fot. Policja

Nowy kierunek

Technologie kogntywne to nowy kierunek studiów oferowany przez Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej

Poldi w Górniku!

Lukas Podolski, mistrz świata z 2014, 130-krotny reprezentant Niemiec, podpisał kontrakt z Górnikiem Zabrze Fot. Górnik Zabrze

Lato z teatrem

Teatr Nowy i firma Fortum po raz kolejny zaprosili na wakacyjne warsztaty teatralne

O TYM PISALIŚMY

Kolarze na ulicach

Już po raz piąty przez Zabrze prowadziła trasa wyścigu kolarskiego Tour de Pologne Fot. Szymon Gruchalski/Tour de Pologne

Nasz miesięcznik
w aplikacji

Nasze Zabrze Samorządowe oraz Telewizja Zabrze stały się dostępne za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji TV Zabrze

W hołdzie
bohaterom

Uczciliśmy pamięć uczestników powstań śląskich oraz bitwy warszawskiej 1920 r.

Złoty
połów

Bożena Larisch z Zabrza zdobyła z drużyną złoty medal rozgrywanych w Holandii Mistrzostw Świata Kobiet w Wędkarstwie Spławikowym

W SIERPNIU 2021

Dla amatorów i zawodowców

Boisko w Ośrodku Sportowo-Rekreacyjnym „Walka” zyskało nową nawierzchnię

Trzy dekady straży

Straż miejska w Zabrzu obchodziła jubileusz 30-lecia funkcjonowania

Odmieniona Kawiarnia Artystyczna

Odmienione oblicze zaprezentowała Kawiarnia Artystyczna w Domu Muzyki i Tańca

Sukces Trójkolorowych

Dwóch zawodników Górnika Zabrze znalazło się w składzie młodzieżowej reprezentacji Polski, która zwyciężyła w zawodach EHF Championship Fot. handballzabrze.pl

O TYM PISALIŚMY

Powrót do szkoły

Rozpoczął się nowy rok szkolny

**Plener
plastyka**

Uczniowie Liceum Sztuk Plastycznych w Zabrzu wyszli ze sztalugami na ulice miasta

Biegacze na wieży

Setka zawodników i zawodniczek wzięła udział w biegu na odrestaurowaną wieżę ciśnieni przy ul. Zamoyskiego

Industriada

Po raz dwunasty bawiliśmy się na święcie szlaku zabytków techniki

WE WRZEŚNIU 2021

Spotkanie fotografików

Pod hasłem „Fotografia dokumentalna – świadectwem dziedzictwa” odbyło się VI Międzynarodowe Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne

Zabrze przejęło Admiralspalast

Efektowny gmach dawnego hotelu przy ul. Wolności został przejęty przez miasto

Księżna Yorku w Zabrzu

Księżna Yorku Sarah Ferguson spotkała się z pacjentami i lekarzami Śląskiego Centrum Chorób Serca

Pomagają żyć bez krtani

Jubileusz 30-lecia obchodziło Polskie Towarzystwo Laryngotomowych

Złota Maską dla Teatru Nowego

Artyści Teatru Nowego zdobyli Złotą Maskę w kategorii „Spektakl dla młodych widzów” za przedstawienie „Królowa Śniegu” Fot. Paweł Janicki

Piknik z firmami

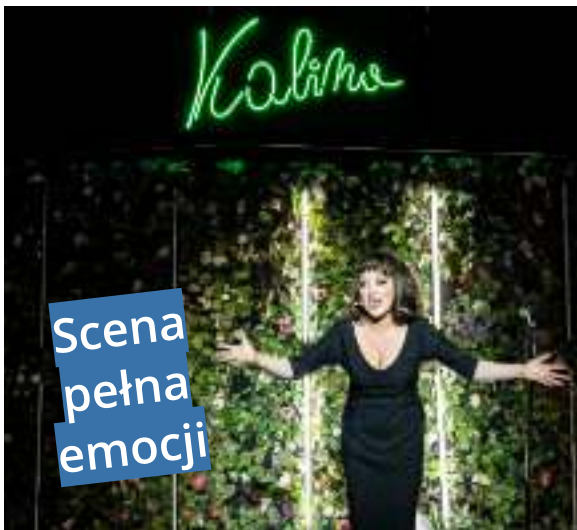
Już po raz dziewiąty zabrzańscy przedsiębiorcy spotkali się z mieszkańcami podczas „Pikniku w rytmie firmy”

O TYM PISALIŚMY

Innowacje
z Zabrza

Europejskie Centrum Innowacyjnych Technologii dla Zdrowia otwarte zostało w Zabrzu Fot. Wojciech Mateusiak/Politechnika Śląska

Scena
pełna
emocji

Teatr Nowy zaprosił na XX Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona” Fot. Paweł Janicki

Urodziny
szpitala

Szpital Miejski w Zabrzu obchodził 60. urodziny

Weber już
działa!

Amerykański producent grilli otworzył w Zabrzu swój pierwszy zakład poza Stanami Zjednoczonymi

W PAŹDZIERNIKU 2021

Urodziny miasta

Świętowaliśmy 99. rocznicę nadania Zabrzu praw miejskich

Święto nauczycieli

W Domu Muzyki i Tańca odbyły się obchody Dnia Edukacji Narodowej

Boisko treningowe

Przy Arenie Zabrze powstało boisko treningowe z prawdziwego zdarzenia

Dzień Seniora

W Strefie Carnall odbyły się obchody Międzynarodowego Dnia Osób Starszych

Dla obywateli świata

Międzynarodowe Szkoły w Zabrzu mają nową siedzibę

O TYM PISALIŚMY

Kraina Królowej Śniegu

Na Kąpielisku Leśnym otwarty został Park Miliona Świateł

Serce za serce

Po raz 29. Fundacja Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniewa Religi podziękowała swoim przyjaciołom i darczyńcom

Lekarskie dyplomatorium

Prawie trzystu absolwentów zabrzańskiego wydziału Śląskiego Uniwersytetu Medycznego odebrało dyplomy ukończenia studiów

Prestiżowa nagroda

Centrum Usług Społecznych zwyciężyło w konkursie na najlepszą przestrzeń publiczną województwa śląskiego

W LISTOPADZIE 2021

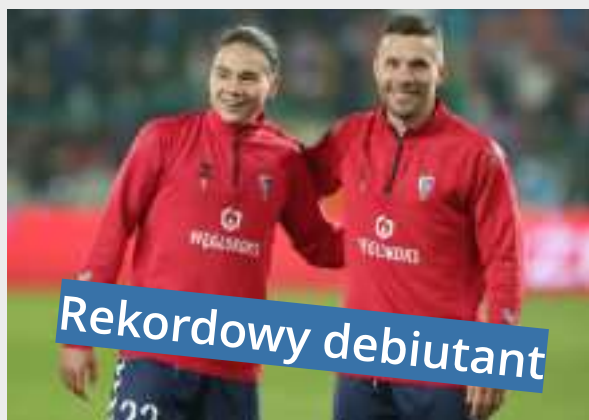
Muzyczny hołd dla Mistrza

Pamięci prof. Krzysztofa Pendereckiego poświęcona była IX edycja festiwalu, którego Mistrz był patronem

Troska o dziedzictwo

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu znalazło się w gronie tegorocznych laureatów Nagród im. Wojciecha Korfatego

Rekordowy debiutant

15-letni Dariusz Stalmach został najmłodszym zawodnikiem w historii Górnika Zabrze, jaki zadebiutował w ligowym meczu Fot. Dariusz Hermierz/Górnik Zabrze

Zegrali dla Niepodległej

Około ośmiuset młodych zawodników wzięło udział w 24-godzinnym turnieju piłkarskim z okazji 103. rocznicy odzyskania niepodległości

O TYM PISALIŚMY

Rusza budowa

W ratuszu podpisano umowę z wykonawcą centrum przesiadkowego przy ul. Goethego

Maciejów na kartach albumu

Maciejów to kolejna dzielnica Zabrze, której poświęcony został album wydany przez Miejską Bibliotekę Publiczną

Rocznica stanu wojennego

W Kopalni Guido udostępniona została nowa trasa nawiązująca do strajku górników kopalni „Piaś” w 1981 r.

Jarmark w sztolni

W Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza odbyła się pierwsza edycja jarmarku BarbórkoweLOVE

W GRUDNIU 2021

Lodowe szusy

Obok ratusza powstało lodowisko

Nowe auta dla strażników i policjantów

Miasto sfinansowało zakup nowych samochodów dla straży miejskiej i nieoznakowanych radiowozów dla policji

Dofinansowanie obwodnicy

Ponad 62 mln zł dofinansowania pozyskało Zabrze na budowę obwodnicy wraz z przebudową ul. Hagera

Termomodernizacja szpitala na finiszu

Rusza ostatni etap termomodernizacji Szpitala Miejskiego

JESZCZE ŁATWIEJ O DOTACJĘ

NOWOŚCI W PROGRAMIE „CZyste Powietrze” PLANOWANE NA 2022 ROK

Najwyższy poziom dofinansowania dla osób o niższych dochodach, dalsze ułatwienie uzyskania dotacji oraz dodatkowe wsparcie dla wnioskodawców przewidują zmiany w programie „Czyste Powietrze” planowane na 2022 rok. Szczegóły mają zostać oficjalnie ogłoszone w styczniu.

Trzecia część programu „Czyste Powietrze” oferuje najwyższe dofinansowanie do 69 tys. zł przy dochodzie na członka gospodarstwa domowego 900 zł lub 1260 zł (dotyczy odpowiednio gospodarstw wieloosobowych i jednoosobowych) oraz dla osób z ustalonym prawem do zasiłku. Zmiany dotychczasowego programu mają również sprawić, że jeszcze łatwiej będzie sięgać po dotacje.

Wprowadzenie nowej części programu „Czyste Powietrze” dla beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania podzielono na dwie fazy. W pierwszej kolejności ogłoszony będzie nabór wniosków do trzeciej części programu uwzględniającej następujące zasady:

- Przeciętny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego uprawniający do najwyższego poziomu wsparcia – do 900 zł (gospodarstwa wieloosobowe) lub do 1260 zł (gospodarstwa jednoosobowe);
- Alternatywa do dochodowego kryterium kwalifikowalności – ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- Intensywność dofinansowania – do 90% kosztów kwalifikowanych;
- Maksymalna kwota dotacji dla całego przedsięwzięcia – do 69 tys. zł;
- Liczba transz rozliczeń – do pięciu;
- Okres realizacji przedsięwzięcia – do 36 miesięcy.

Przy naborze dla trzeciej części programu obowiązywać bę-

dzie nowy załącznik nr 2b „Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla Części 3 Programu dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania”. Równolegle w 2022 r. będą trwały prace nad drugą fazą wdrażania trzeciej części programu „Czyste Powietrze”, obejmującą m.in. prefinansowanie wydatków, a także pomoc wnioskodawcom w przygotowaniu, realizacji i rozliczeniu inwestycji.

Ponadto, w wyniku doświadczeń z dotychczasowego wdrażania „Czystego Powietrza” oraz postulatów zgłaszanych przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, organizacje branżowe i pozarządowe, zmodyfikowano niektóre zapisy we wszystkich częściach programu i jego załącznikach. Najważniejsze ze zmian, które niebawem będą obowiązywać to:

- Uwzględnienie możliwości finansowania z „Czystego Powietrza”, gdy dofinansowanie łączy się z gminnymi programami parasolowymi, w których wnioskodawca nie staje się właścicielem kotła do zakończenia okresu trwałości;
- Umożliwianie dłuższej realizacji projektu, gdy opóźnienie rozliczenia wynika z przesunięcia terminu przyłączenia gazu przez operatora;
- Dopuszczenie kotłów dwupali-

wowych na drewno kawałkowe i pellet, jako zgodnych z celami programu;

- Doprecyzowanie wymagań dla przewodów kominowych w przypadku kotłów na paliwo stałe, ze względów bezpieczeństwa.

Zmiany do programu „Czyste Powietrze” zostały już zaopiniowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz przyjęte 17 grudnia 2021 r. przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Obecnie trwają prace nad dokumentacją programową, która jest konieczna do uruchomienia naboru na nowych warunkach. Data wejścia w życie zmienionego programu wraz z ułatwieniami oraz rozpoczęcia naboru zostanie podana w styczniu 2022 r.

Bolesna rocznica

Regionalne uroczystości upamiętniające opór społeczny wobec wprowadzenia stanu wojennego odbyły się 13 grudnia na Zaborzu. W obchody bolesnej dla nas rocznicy wpisało się również otwarcie nowej trasy w Kopalni Guido. Nawiązuje ona do strajku sprzed 40 lat w Kopalni Węgla Kamiennego „Piast”.

Sięgamy pamięcią 40 lat wstecz, kiedy w siarczysty mróz na ulice naszych miast wyjechały czołgi, milczały telefony, a odbiorniki radiowe i telewizyjne przestały nadawać zaplanowane audycje. 13 grudnia to data, która dramatycznie zapisała się na kartach naszej historii. Jednocześnie był to czas heroicznej walki o ideały wolności – zwraca uwagę prezydent Zabrza Małgorzata Mańka-Szulik. – Na Zaborzu znajdował się jeden z największych ośrodków internowania. Uczciliśmy dziś w tym miejscu pamięć osób, które w trudnych czasach walczyły o demokrację i prawa obywatelskie. Uroczystą mszą świętą odprawioną w kościele św. Jadwigi oddaliśmy cześć bohaterom „Solidarności”, a także ofiarom represji. Dziękuję Dominikowi Kolorzowi, szefowi śląsko-dąbrowskiej „Solidarności” oraz Eugeniuszowi Karasińskiemu, przewodniczącemu Stowarzyszenia Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Śląsko-Dąbrowskiego za współorganizację tych ważnych obchodów – dodaje.

W program obchodów 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego wpisało się także otwarcie nowej trasy w Kopalni Guido. „Strajk – 14 dni pod ziemią” to opowieść o odwadze, walce i solidarności. – W Zaborzu można doświadczyć emocji, jakie towarzyszyły uczestnikom wydarzeń sprzed 40 lat. W 1981 roku ponad tysiąc górników Kopalni Węgla Kamiennego „Piast” przez dwa tygodnie protestowało przeciwko wprowadzeniu

► Rocznicowe obchody na Zaborzu Fot. UM Zabrze

w naszym kraju stanu wojennego. Dla uhonorowania ich oporu uruchomiliśmy w Kopalni Guido nową trasę – mówi prezydent Małgorzata Mańka-Szulik.

W trakcie dwugodzinnej wycieczki turyści mogą posłuchać historii strajku opowiedzianej głosem strajkujących górników, którzy przez dwa tygodnie znajdowali się 650 metrów pod ziemią. Autorzy instalacji chcieli pokazać, jak

w praktyce przebiegał 14-dniowy strajk górników, którzy nie byli na to przygotowani, bo była to spontaniczna, nieplanowana wcześniej akcja. Trasa w Kopalni Guido przygotowana została przez Muzeum Górnictwa Węglowego we współpracy z Muzeum Śląskim. Czynny udział w jej tworzeniu mieli także górnicy z kopalni „Piast”, którzy pamiętają jeszcze wydarzenia sprzed 40 lat. GOR

► Nowa trasa w Kopalni Guido Fot. UM Zabrze

ADOS Diagnoza

Diagnoza Spektrum Autyzmu
wykonywana testem ADOS

CO TO JEST ADOS ?

ADOS - TO PROTOKÓŁ OBSERWACJI OBJAWÓW
AUTYZMU, OKREŚLANY JAKO „ZŁOTY
STANDARD” DIAGNOZY AUTYZMU NA ŚWIECIE.

PODCZAS BADANIA DIAGNOSTA PROPONUJE
DZIECKU/DOROSŁEMU KILKANAŚCIE WSPÓLNYCH
AKTYWNOŚCI I TEMATÓW ROZMOWY.

ADOS - POMAGA WYKRYĆ SPEKTRUM AUTYZMU
U DZIECI OD 12 MIESIĄCA ŻYCIA, ALE TAKŻE
U MŁODZIEŻY I U DOROSŁYCH.

**SERDECZNIE
ZAPRASZAMY !**

GDZIE MOŻNA WYKONAĆ DIAGNOZĘ ?

W SPECJALISTYCZNEJ PORADNI
PSYCHOLOGICZNO -
PEDAGOGICZNEJ "MIRIADA"
W BYTOMIU PRZY UL. WOŹNIAKA78.

Więcej informacji pod adresem: biuro@poradnia-miriada.pl
lub pod nr telefonu: 728 - 309 - 492

Biblioteka to nie tylko książki

Jest miejsce na mapie Zabrze, gdzie każdy znajdzie coś, co go zainteresuje. Miejska Biblioteka Publiczna co roku zaskakuje pomysłami i inicjatywami. Nie inaczej było w 2021. Liczne spotkania, warsztaty, koncerty możliwe były dzięki dofinansowaniu ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego aż czterech całorocznych projektów.

Po raz kolejny biblioteka zabrała nas w podróż. Po kulturalnych wycieczkach do Czech, USA czy Francji, tym razem przybliżyła nam kulturę Półwyspu Apenińskiego. „Bella Italia” sprawiła, że można było poczuć klimat pełnych gwaru włoskich uliczek, parzonej kawy i roztopiających się gelato. Literatura włoska była przedmiotem spotkań Dyskusyjnego Klubu Książki, a spotkania, stacjonarne oraz online, pozwoliły przybliżyć postaci Wojciecha Karpińskiego, Jarosława Iwaszkiewicza czy Roberto Calasso. W kinie Roma odbywały się filmowe seanse, a na scenie w Kawiarni Artystycznej wybrzmiały najpiękniejsze pieśni neapolitańskie.

Kto nie lubi sięgnąć po kryminał? Okazuje się, że w Zabrzu jest sporo miłośników tego gatunku, a czytelników można było spotkać na wydarzeniach w ramach projektu „Kryminalne Zagadki Śląska: reaktywacja”. Ta inicjatywa zabrzańskiej biblioteki to nie tylko spotkania autorskie. Odbyły się warsztaty literackie oraz fotograficzne pod wspólną nazwą „Miasto w kryminale”.

2021 był rokiem Stanisława Lema, dlatego też w ofercie MBP nie mogło zabraknąć imprez inspirowanych twórczością tego autora. Projekt „dyLEMaty i poLEMiki” udowodnił po raz kolejny, że promować czytelnictwo można na wiele sposobów. Po raz pierwszy biblioteka zdecydowała się na zorganizowanie filmowego maratonu, podczas którego można było obejrzeć „Szpital przemienienia” oraz „Autor Solaris”, a uzupełnieniem wydarzenia był wykład Adama Złotorowicza na temat adaptacji utworów Lema. Ważnym wydarzeniem był „geburstag Lema”, którego zwieńczeniem stał się koncert Erith.

► Dzień Pszczół w Miejskim Ogrodzie Botanicznym Fot. MBP w Zabrzu

Liczne „lemowskie” warsztaty przybliżyły dzieciom i młodzieży twórczość pisarza. Młodszy, na podstawie „Bajek robotów”, tworzyli własne maszyny. Starsi uczniowie spotkali się m.in. z dr. Tomaszem Rożkiem. Na uwagę zasługują również „Warsztaty Taty”, czyli spotkania dla ojców z dziećmi. W projekcie nie zabrakło innowacji. Były nimi warsztaty LegoLem, w trakcie których dzieci uczyły się programowania, a następnie poznawały fragmenty „Bajek robotów”. Osoba Stanisława Lema przybliżona została również dorosłej publiczności.

„Książka na piątkę, znakomity początek: finał” jest projektem, który z powodzeniem był realizowany przez pięć lat. Jego głównym zadaniem było promowanie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz edukowanie dorosłych, jak zachęcić młode pokolenie do czytania. Przekonując młodzież do niemożliwego, czasami trzeba sięgać po środki mniej oczywiste. A takimi rozwiązaniami były

warsztaty „Czytając, czytam świat” – spotkania dla uczniów wspólnie organizowane z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Zabrzu oraz „Co i jak warto czytać dziecku” – spotkania dla dorosłych przybliżające pracę z książką i nad książką tak, by zainteresować nią młodszych. Kulminacyjnym punktem projektu było seminarium dla nauczycieli i bibliotekarzy.

Miejska Biblioteka Publiczna skutecznie pokazuje, że nie jest skostniałą instytucją, w której można jedynie wypożyczać książki. Dwie cykliczne imprezy, które organizuje w miejskiej przestrzeni, wyczekiwane są z niecierpliwością przez mieszkańców. „Pociąg do książek” jest okazją do rodzinnego popołudnia w towarzystwie książek i autorów dziecięcej literatury. Organizowany wspólnie z Miejskim Ogrodem Botanicznym „Dzień Pszczół” to z kolei idealne połączenie natury i literatury. Wraz z nowym rokiem Miejska Biblioteka Publiczna przygotowuje się do kolejnych wydarzeń i już planuje, co zaproponować w tym roku mieszkańcom. Szczegółów można szukać na stronie internetowej, bibliotecznym facebooku oraz kanale YouTube.

Kalina Romankiewicz

dyLEMaty
i poLEMiki

Kalendarium pod znakiem dwójki

Już po raz siódmy naszą „Lekcję historii” zaczynamy od kalendarium na dany rok. Tym razem przyglądamy się najważniejszym wydarzeniom, które miały miejsce w latach kończących się dwójką.

W 1332 r. ukazał się dokument biskupa krakowskiego Jana Grota, w którym przekazał on klasztorowi premonstratensów we Wrocławiu dziesięcinę m.in. ze wsi „Rokytniki”. Jest to pierwszy dokument dotyczący wschodniej części dzisiejszej Rokitynicy.

Kolejne ważne daty pochodzą dopiero z przełomu XVIII/XIX w., kiedy to w l. 1792–1822 wykopano Kanał Kłodnicki będący przedłużeniem Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Kanał zaczynający się przy obecnej ul. K. Miarki miał służyć do transportu węgla do Gliwic i dalej na zachód. W 1822 r. kanał ten, poprzez Kanał Gliwicki, połączył się z Koźlem.

17 stycznia 1852 r. władze Rejencji Opolskiej wydały pozwolenie na organizowanie targów czwartkowych na terenie Starego Zabrze. Początkowo odbywały się one w rejonie obecnej ul. Powstańców Śląskich, zaś w 1875 r. przeniesiono ich organizację w rejon obecnych pl. Krakowskiego i Warszawskiego.

Z dniem 1 stycznia 1872 r. utworzono w Zabrze samodzielną Gminę Żydowską, do której należeli Żydzi z Biskupic, Doroty, Małego Zabrze, Maciejowa, Mikulczyc, Starego Zabrze i Zaborza z Porębą. Zanim do tego doszło, od 1865 r. funkcjonowała w Zabrze gmina filialna, podporządkowana Gminie Żydowskiej w Bytomiu.

1 października 1872 r. ukazał się pierwszy numer gazety „Zabrzer Anzeiger” (Kurier Zabrzeński) redagowanej i wydawanej przez Juliusa Mücke. Początkowo ukazywała się ona

► Kino „Lichtspielhaus” Fot. Muzeum Miejskie w Zabrze

raz w tygodniu, dopiero w 1888 r. stała się gazetą codzienną, a jej ostatni numer ukazał się w 1921 r. Z kolei 27 października 1872 r. oddano do użytku linię kolejową Gliwice-Bytom-Królewska Huta, na której wybudowano dworce „Ludwigsglück” i „Borsigwerk”, które po 1945 r. nazwano odpowiednio „Zabrze Północne” i „Zabrze-Biskupice”. W tymże 1872 r. utworzono „Donnersmarckhütte. Oberschlesische Eisen- und Kohlenwerke Aktien Gesellschaft”, czyli „Hutę Donnersmarck. Górnośląskie Zakłady Hutniczo-Górnice Spółka Akcyjna”. W jej skład weszła huta Donnersmarck i kopalnia Concordia, a w 1901 r. przyłączono doń nowo powstałą kopalnię Abwehr (późniejszą kopalnię Mikulczyce).

Dwadzieścia lat później, 20 września 1892 r., władze gmin Dorota, Małe Zabrze i Stare Zabrze podjęły decyzję o zorganizowaniu targów poniedziałkowych – jako miejsce ich od-

bywania się wybrano teren obecnej pl. R. Traugutta. Z dniem 1 października 1892 r. do istniejącej od 1873 r. parafii ewangelickiej w Zabrze przyłączono ewangelików z Kończyc, Pawłowa i Bielszowic, którzy do tego czasu należeli do parafii w Bytomiu.

Pierwszym ważnym wydarzeniem mającym miejsce już w nowym stuleciu, było otwarcie biblioteki publicznej w Kończycach. Od 1 lutego 1902 r. przyjmowała ona czytelników w swojej siedzibie mieszczącej się w szkole powszechnej. Również Mikulczyce doczekały się biblioteki publicznej w 1902 r. Otwarto ją 26 marca w domu niejakiego p. Mrozka. Trzecia z bibliotek, tyle że zakładowa, otwarta została 1 kwietnia w zakładach „Borsigwerk”.

Dwa dni później, 3 kwietnia, poświęcono gmach progimnazjum (od 1903 r. gimnazjum) wybudowany

w Zaborzu na rogu obecnych ul. H. Sienkiewicza i M. Mochnackiego. Rok 1902 zakończył się uruchomieniem 1 listopada na terenie obecnego Zabrza dwóch placówek pocztowych. W Dorocie, przy obecnej ul. 3 Maja 60, otwarto urząd pocztowy 3 klasy. Z kolei w Pawłowie, w domu kupca Herzela, uruchomiono agencję pocztową obejmującą swym zasięgiem także sąsiednie Kończyce.

Kilka wartych odnotowania wydarzeń miało miejsce również 10 lat później. 4 maja 1912 r. władze rejencji opolskiej zatwierdziły ustanowienie z dniem 1 maja nowej kuracji w Kończycach, wydzielonej z parafii w Bielszowicach. Jej pierwszym duszpasterzem został ks. kuratus Józef Knośała. Pięć lat na własną świątynię czekali wierni z kuracji w Rokitnicy – kościół zaprojektowany przez architekta prof. Ernsta Kühna z Drezna poświęcono 27 października 1912 r.

Pod koniec 1912 r. zabrzanie doczekali się pierwszego kina wybudowanego z przeznaczeniem na ten właśnie cel. 22 grudnia otwarto kino „Lichtspielhaus” (obecnie kino „Roma”) zbudowane wg projektu budowniczego rejencyjnego Karla Prestinariego z Katowic i architekta Beckera z Zawodzia. Było to w tym czasie największe i najwytworniejsze kino na Górnym Śląsku.

W tymże 1912 r. (nie znamy, niestety, dokładnej daty) ukazał się pierwszy numer lokalnej gazety „Mikultschützer Zeitung” wydawanej w Mikulczycach przez Johanna Soike, miejscowego drukarza, księgarza i edytora.

Rok 1922 jest jednym z najważniejszych w najnowszych dziejach Zabrza. Plebiscyt i trzecie powstanie śląskie, mające miejsce rok wcześniej, doprowadziły do podziału Górnego Śląska. Większa część powiatu zabrskiego, w tym Kończyce, Makoszowy i Pawłów, przyznane zostały Polsce – 28 czerwca 1922 r. oddziały wojska polskiego pod dowództwem gen. Kazimierza Horoszkiewicza wkroczyły do tych miejscowości i zainstalowała się w nich polska cywilna władza administracyjna. Na mocy rozporządzenia wojewody śląskiego w przedmio-

cie ustroju powiatowego województwa śląskiego z dnia 17 czerwca 1922 r. Kończyce, Makoszowy i Pawłów przyłączono do nowo powstałego powiatu rudzkiego, który przetrwał tylko do 15 lutego 1924 r. Zanim 4 lipca 1922 r. wojska niemieckie wkroczyły do Zabrza, które powróciło tym samym do Niemiec, 29 czerwca doszło do ataku członków Selbstschutzu na stacjonujące w Zaborzu wojska francuskie. W wyniku strzelaniny zginęło 18 osób, a 16 zostało rannych. Podział Górnego Śląska spowodował, że powiedzenie „do trzech razy sztuka” sprawdziło się w przypadku Zabrza. To, co nie udało się w 1875 i 1905 r., stało się 1 października 1922 r. Tego dnia „dozwolono wiejskiej gminie Hindenburg G. Śl. przyjęcie ordynacji miejskiej”. Władze gminne przeobraziły się w tymczasowy zarząd miasta i wyznaczyły na 26 listopada wybory do rady miejskiej.

Jedną z konsekwencji podziału Górnego Śląska był napływ do Zabrza przesiedleńców z terenów przyznanych Polsce, co spowodowało duży kryzys mieszkaniowy. Aby mu chociaż częściowo zaradzić, w październiku 1922 r. oddano do użytku trzy osiedla baraków. „Heimattreu Siedlung” (osiedle Wiernych Ojczyźnie) postawiono przy placu Targów Sobotnich, czyli przy targowisku pomiędzy obecnymi ul. 3 Maja, Władysława Jagiełły i rtm. W. Pileckiego. „Siedlung vom 4. Juli” (osiedle 4 Lipca) wybudowano na północ od obecnej ul. M. Skłodowskiej-Curie, a „Philipp-Siedlung” (osiedle Philippa) postawiono pomiędzy obecnymi ul. Wolności, J. Galla, J. Słowackiego i Pokoju. Ostatnim wydarzeniem tegoż 1922 r. wartym odnotowania było odsłonięcie 3 grudnia w parku Hutniczym na osiedlu Borsigwerk w Biskupicach pomnika poświęconego 40 członkom „Turnverein Borsigwerk” poległym w I wojnie światowej. Był to pierwszy z 10 pomników poświęconych mieszkańcom obecnego Zabrza poległym w tej wojnie.

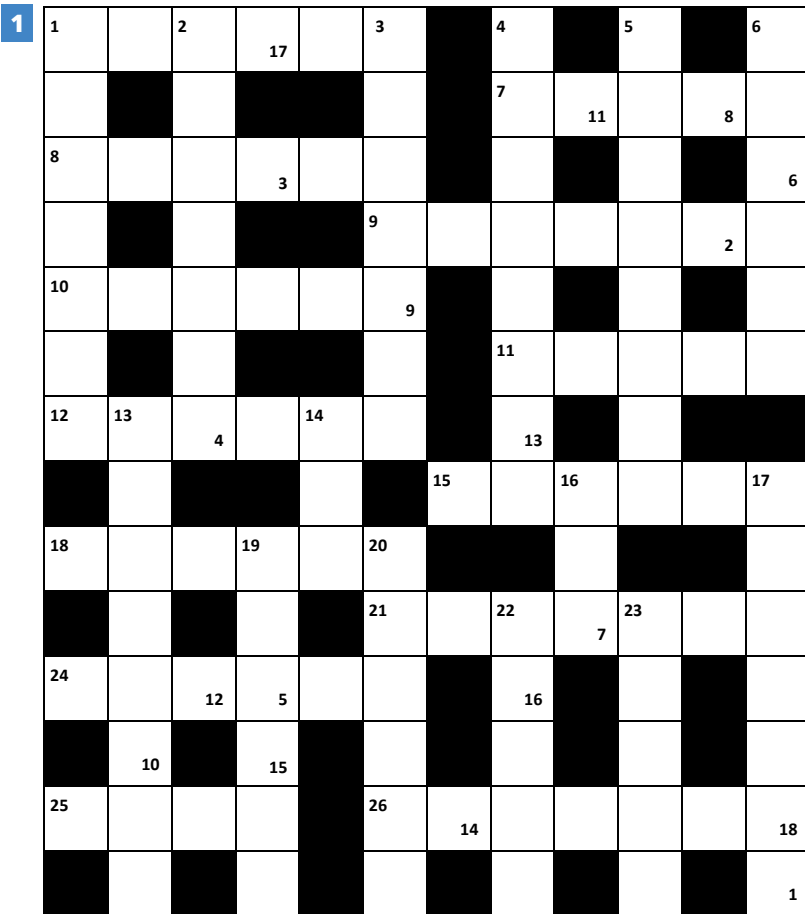
Wielki kryzys, który wybuchł w 1929 r., dotknął również mieszkańców Zabrza. W tej sytuacji wzrosła rola miejscowego Urzędu Pracy, dla którego przy obecnej ul. H. Sienkiewi-

cza wybudowano gmach zaprojektowany przez budowniczego Johanna Borchardta z Gliwic. Nowy Urząd Pracy przyjął pierwszych petentów 1 czerwca 1932 r.

Dziesięć lat później, w maju i czerwcu 1942 r., miało miejsce jedno z najtragiczniejszych wydarzeń w blisko osiemsetletnich dziejach Zabrza. Większość z mieszkających jeszcze w tym czasie w Zaborzu Żydów została deportowana do obozów zagłady. Ponieważ nie zachowały się listy deportacyjne, dokładna liczba deportowanych i miejsce ich śmierci nie są nam znane. Przyjmuje się, że z Zabrza i Mikulczyc wywieziono ok. 380 osób, a pozostało tu ok. 40 Żydów. Jako miejsce, do którego ich wywieziono, przyjmuje się getto Theresienstadt (Terezin w Czechach) i Auschwitz. Według najnowszych hipotez wywieziono ich do któregoś z obozów zagłady utworzonych przez Niemców we wschodniej Polsce i tam zamordowano.

Na koniec wypada przytoczyć kilka dat z powojennej historii Zabrza. Uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, 15 czerwca 1972 r. powołano Wojewódzki Ośrodek Kardiologiczny z siedzibą w Zaborzu, który znany jest obecnie jako Śląskie Centrum Chorób Serca. 19 marca 1982 r. na osiedlu Helenka erygowano parafię pw. Najświętszej Marii Panny Matki Kościoła. Parafię wydzielono z parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rokitnicy i parafii pw. Chrystusa Króla w Stolarzowicach. Dwadzieścia lat później, 19 października 2002 r., oddano do ruchu estakadę nad parkiem im. Poległych Bohaterów, łączącą ul. gen. Ch. de Gaulle’a z al. W. Korfańtego. Kolejnym ważnym obiektem drogowym stał się most nad Kłodnicą wybudowany w Zaborzu-Makoszowach i oddany do użytku 24 października 2012 r. Ostatnim wydarzeniem w naszym kalendarium z „dwójką” jest odsłonięcie tablicy poświęconej funkcjonariuszom Policji Województwa Śląskiego zamordowanym w 1940 roku w ZSRR. Tablicę zawieszono w budynku Komendy Miejskiej Policji i odsłonięto 9 listopada 2012 r.

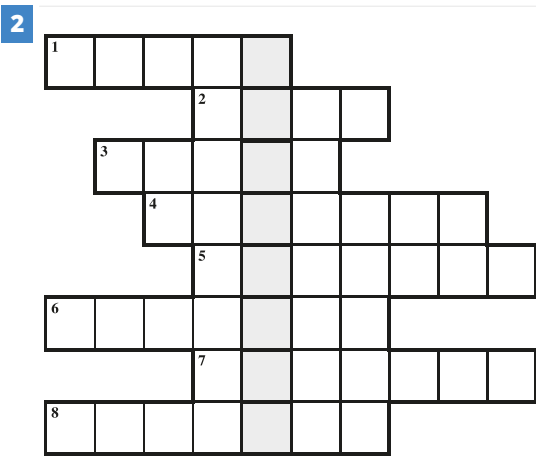
Piotr Hnatyszyn
Muzeum Miejskie w Zaborzu

Poziomo: 1 – śniegowa rzeźba z marchewkowym nosem, 7 – 21 listopada Górnik Zabrze wygrał z nią mecz wynikiem 3:2, 8 – koniec małżeństwa, 9 – niejeden w krajo-
brazie Holandii, 10 – pokarm do wabienia ryb, 11 – fachowy mówca, 12 – po naszymu szychta, 15 – czarna i twarda nawierzchnia jezdni, 18 – z pępkiem pośrodku, 21 – żyją z uprawy i hodowli, 24 – płonąca na obrazie Dalego, 25 – rzeka zapomnienia w Hadesie, 26 – linie na mapie łączące punkty o tym samym ciśnieniu.

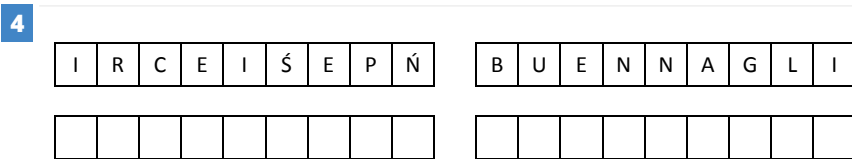
Pionowo: 1 – wigilijna zupa, 2 – makaron w kształcie kwadracików, 3 – jeszcze nie otyłość, ale dobrze nie jest, 4 – z niego siedem dziewcząt (z Beatą) w piosence Laskowskiego, 5 – kłamstwa, 6 – tor przeszkód w zawodach jeździeckich, 13 – Bambo z wierszyka dla dzieci, 14 – pora snu, 16 – mieszkaniec jednego ze skandynawskich państw, 17 – dzieło składające się z trzech części połączonych wspólnym tematem, 19 – ½ lub 0,75, 20 – kolega barona i markiza, 22 – kwiat kojarzący się z jogą, 23 – inaczej mahometanizm.

Rozwiązanie krzyżówki – tytuł piosenki Alicji Majewskiej, utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu.

1 – wnoszony do małżeństwa przez pannę młodą, 2 – coś dla aktora lub rolnika, 3 – pajęczyna z dobranocki o pszczołce Mai, 4 – bez niej kieszonkowa latarka nie zadziała, 5 – członek izby wyższej naszego parlamentu, 6 – niepotrzebna do wysłania mejla, 7 – ogórki ze śmietaną do obiadu, 8 – Czeszka u boku Mieszka.

Rozwiązaniem jest słowo, które powstanie w zaznaczonej kolumnie.

Chochlik drukarski pomieszał literki we wszystkich wyrazach. Trzeba je porządkować tak, aby utworzyły tytuł opery Ryszarda Wagnera.

FOTOZAGADKA

Zagadka polega na odgadnięciu, gdzie znajduje się prezentowane miejsce.

Rozwiązania z poprzedniego numeru

1. Rysa na szkle
2. Goryczka
3. Kościół Nipeokalanego Serca NMP
4. Czarna maska

Wydawca:

Centrum Informacji Kulturalnej

Adres redakcji:

41-800 Zabrze, ul. Generała de Gaulle'a 17, tel. 32 271-21-70

Redakcja:

Igor Cieśliski – redaktor naczelny,
Magdalena Mionc,
Helena Pisarczyk

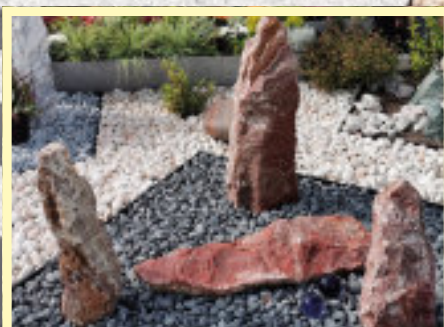
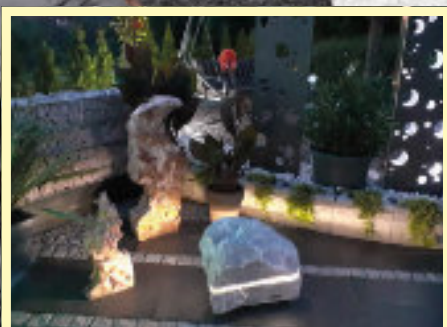
Skład: CIK

Zdjęcia na okładce: UM Zabrze

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i redakcyjnego opracowania tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

SPRZEDAŻ OZDOBNYCH KAMIENI OGRODOWYCH

ZABRZE,
ul. Ofiar Katynia 56
Tel. 32 274 93 92

Zarząd Budynków Mieszkaniowych
Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Sp. z o.o. w Zabrzu
Zarządca Nieruchomości

TWÓJ DOM W DOBRYCH RĘKACH

**41-800 Zabrze, pl. Warszawski 10,
tel. +48 32 37 33 900, www.zbm-tbs.zabrze.pl**

Administrowanie
wspólnotami mieszkaniowymi

Budowa nowych domów
w systemie TBS

Wynajem lokali
mieszkalnych i użytkowych

Remonty oraz termomoderni-
zacja budynków

POBIERZ APLIKACJĘ

TV ZABRZE

Skanuj tutaj

- Oglądaj Telewizję Zabrze na żywo
- Czytaj nasz miesięcznik o Zabrzu

tvz
TELEWIZJA
ZABRZE

**Nasze
Zabrze**

